

ASIA

Päätös maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA

Maansiirto E. Huttunen Oy
Sätöksentie 72
83500 Outokumpu

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Outokummun kaupunki (309), Sysmän kylä (406), tila Sorakangas 309-406-19-69, Sysmäkangas 309-406-19-65 ja Niinikumpu 309-406-106-0.

Toiminta sijoittuu Outokummun keskustasta n. 3,5 km kaakkoon, Kaavintie 60 itäpuolelle n. 200 m päässä tiestä.

Kyseessä on maa-ainesten ottamisen jatkolupa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee maa-ainelain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan maa-ainesluvan.

ASIAN VIREILLETULO

29.5.2024

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakija on tehnyt sopimuksen tilan maanomistajan kanssa.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole asemakaavaa.

Alueella on oikeusvaikutteinen Joensuun seudun yleiskaava 2020, joka on vahvistettu ympäristöministeriössä 29.12.2009. Joensuun seudun yleiskaavassa alueella on merkintä pv-1 eli 1. luokan pohjavesialue. Maa-ainesalueen alapuolella ja osittain sen kohdalla yleiskaavassa on merkintä EO/so eli seudullisesti merkittävä soran tai hiekanottoalue, jolla ottotoimintaan käytössä olevan maa-aineksen määrä on yli 50 000 m³. Alueella on myös merkintä MU eli maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ulkoilun ohjaustarvetta

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alueella on merkintä pohjavesialueesta.

LAITOKSEN SIJAINNIN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Maa-ainesalue sijaitsee Outokummun kaupungin Sysmän kylässä Kaavintien (573) itäpuolella noin 3,5 kilometrin päässä Outokummun keskustasta kaakkoon. Alueelle liikennöidään ottoalueen pohjoispäässä sijaitsevan, Kaavintietä kääntyvän liittymän kautta.

Alue sijaitsee Saari-Oskamon 1. luokan pohjavesialueella nro. 0730901.

Reilu kolmannes suunnitellusta ottamisalueesta sijaitsee Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2040 (voimaan 8.7.2021) ge-1-merkinnän alueella Sysmäkankaat-Laamakangas. Kyseinen merkintä tarkoittaa arvokasta harju- tai moreenialue. Kaavaselostuksessa näin: "Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta vähintään maakunnallisesti arvokkaita harjualueita tai valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia, joilla saattaa olla maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia ominaisuuksia ja niistä maa-ainestenotolle aiheutuvia rajoituksia. Aluevarauksesta ei aiheudu metsätalouden rajoituksia. Merkintä mahdollistaa myös tavanomaisen kotitarvekäytön." Ge-1-kohteiden suunnittelumääräys kuuluu seuraavasti: "Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen geologiset ominaispiirteet sekä biologiset ja maisemalliset arvot."

Lähin pintavesistö on alueen pohjoispuolella, noin 140 m päässä oleva Pitkälampi.

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä alueen reunasta pohjoisessa.

OTTAMISSUUNNITELMA JA LAITOKSEN TOIMINTA

Maa-ainosalueella otetaan soraa, seulotaan, välpätään ja murskataan soraa sekä kuormataan ja varastoidaan eri kiviainelajikkeita. Soran ottotoiminta suoritetaan suunnitelmakartoissa ja leikkauskuvissa esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Ottamisalueen maa-aineksia hyödynnetään ja jalostetaan käytettäväksi katujen, kunnallisteknisten kohteiden ja erilaisten maanrakennuskohteiden rakentamiseen.

Koska eri käyttötarkoitukseen soveltuvat materiaalit pyritään erottelemaan jo ottamistoiminnan alkuvaiheessa, ottaminen tapahtuu eri suuntiin ja mahdollisesti eri tasoissa kulloinkin tarvittavan materiaalin mukaisesti. Ottamisjärjestys tarkentuu toiminnan edetessä, ja ottamisen etenemistä ohjaa muun muassa maa-aineksen laatu. Pintamaat sekä ottamistoiminnan aikana rintauksesta mahdollisesti esiin tulevat rakennustoimintaan kelpaamattomat kerrostumat varastoidaan alueen reunoille ja käytetään alueen maisemointiin.

Maa-ainesten ottolupaa haetaan 15 vuodeksi yhteensä 4,45 hehtaarin kokoiselle ottoalueelle kokonaisuudessaan 120 000 m³tr määrälle soraa. Maa-ainesten ottamistoiminta on suunniteltu siten, että alimpana ottamistasona käytetään tasoa +91,75.

Ottamistason ja pohjavedenpinnan tason väliin jätetään aina vähintään viiden metrin paksuinen, luonnontilainen ja koskematon suojamaakerros. Ottotoiminnan aikana jyrkät luiskat merkitään lippusiimoilla. Vuosittainen ottamismäärä vaihtelee kulloisenkin kysynnän mukaan, mutta keskimäärin vuosittaisen ottomäärän arvioidaan olevan noin 8 000 m³tr.

Seulonta ja murskaus toteutetaan alueelle myönnetyn ympäristöluvan määräyksiä noudattaen.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Päästöt ilmaan ja melu

Toiminnan vaikutukset ilmaan ilmenevät lähinnä pölypäästöinä, mikä muodostuu hienojakoisista mineraaleista, eikä sisällä haitta-aineita tai ravinteita. Pääsääntöisesti pöly syntyy maa-ainesten käsittelystä sekä liikennöinnistä ottamisalueilla.

Ottamisalueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa soran, kiven ja kierrätysasfaltin murskaustoiminnalle, jonka päätös on annettu julkipanon jälkeen 11.7.2013. Ympäristöluvassa on käsitelty tarkasti toiminnasta aiheutuvia

ympäristövaikutuksia, melu- ja pölypäästöjä sekä toiminta-aikoja. Ottamisalueella noudatetaan luvan asettamia määräyksiä.

Jätteet

Poltto- ja voiteluaineiden lisäksi ottamisalueella ei käsitellä eikä synny haitta-aineita. Poltto- ja voiteluaineita ei varastoida alueella soranottotoiminnan yhteydessä. Toiminnan ei näin ollen katsota aiheuttavan maaperän pilaantumista. Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä aiheudu haitta-aine- tai ravinnepitaisia päästöjä vesistöön. Mahdollisen työmaakäymälän säiliö tyhjenetään säännöllisesti ja kuljetetaan alueelta asianmukaiseen käsittelyyn ja toimituspisteeseen.

Maaperä, pintavesi, pohjavesi ja luontoarvot

Toiminnan suunnittelun ja toteutuksen lähtökohta on se, ettei toiminnasta saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään.

Maa-ainesalue sijaitsee tärkeäksi luokitellulla Saari-Oskamon pohjavesialueella nro 0730901. Pohjavesialueen luokitus on 1E, eli vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Nykyisen maa-ainesten ottamisalueen kaakkoiskulman lähetyvillä on pohjavesiputki, jonka syvyys on +85,44. Pohjavesiputkesta mitattu pohjavedenpinnan maksimitaso on ollut +86,72. Ottamisalueen itäpuolella sijaitsee Pitkälampi, jolle alueen reunasta on matkaa noin 150 metriä ja eteläpuolella Liukkulampi, jonne matkaa alueen reunasta on noin 320 metriä. Pitkälammen vedenpinnan korkeus on maastokartan mukaan +84,30.

Tehtyjen pohjavesiputkihavaintojen sekä lampien vedenpintojen perusteella arvioimme, että kun alueella suunniteltu alin ottamistaso on +91,75, jää pohjaveden pinnan ja alimman ottamistason väliin vähintään vaadittu 5 metrin paksuinen koskematon suojakerros.

Aikaisempien havaintojen mukaan voidaan todeta, että pohjaveden virtaussuunta on ottamisalueella Saari-Oskamon vedenottamolta pois päin. Vedenottamo sijaitsee noin 1,8 kilometrin päässä ottamisalueelta pohjoiseen. Toiminnalla ei ole vaikutusta alueen pintavesiin, koska sadanta- ja sulamisvedet imeytyvät nyky- ja lopputilanteessa suoraan maaperään.

Maa-ainesten ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Maanpinnanmuodot muuttuvat jonkin verran suunnitellulla ottamisalueella toiminnan vuoksi. Eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä, sillä ottoalueella ja sen lähiympäristössä elävälle lajistolle soveliaita vastaavia elinympäristöjä on lähialueilla runsaasti. Kaukomaisemaan toiminta ei aiheuta muutoksia, koska alue on jo käytössä olevalla ottamisalueella. Ottamistoiminnan päätyttyä

maisemallisia vaikutuksia vähennetään palauttamalla alue metsätalouskäyttöön jälkihoitotoimenpiteillä.

Suunnittelualue ei sisälly arvokkaalle kallioalueelle, eikä alueelle ole osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita tai muita maisemallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee osittain arvokkaalla harjualueella, joka on Väärälampi–Saari-Oskamon arvokas harjualue (luokka 3). Toiminnasta ei katsota aiheutuvan suuria muutoksia harjualueeseen, koska suunniteltu ottamisalue tulee sijoittumaan jo toiminnassa olevalle maa-aineksen ottamisalueelle, eikä luonnontilaiselle harjualueelle.

Hakijalla ei ole tiedossa suojeltavia eläin- tai kasvilajeja suunnitelma-alueella. Yhteenvedona voitaneen todeta, että suunnitelmassa esitetty toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä esitettyjen rajoitusten kanssa.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Maa-aineksen otettu määrä ja laatu ilmoitetaan lupaviranomaisille vuosittain maa-aineslain edellyttämällä tavalla.

Työmaalla pidetään tarkastus jokaisen työjakson alussa, jossa kartoitetaan riskitekijät työturvallisuuden ja ympäristövahinkojen varalta sekä sovitaan toimenpiteet ja tarkistetaan aikaisemmin sovittujen toimenpiteiden toteutuminen. Toiminnan aikana havaituista poikkeus-/häiriötilanteista raportoidaan työmaanjohtolle, josta asia viedään tarvittaessa eteenpäin yrityksen johtoon.

Laitoksen toimintaa seurataan toimintajaksojen aikana päivittäin ja seurattavia asioita ovat mm. päivittäinen tuotantoaika, tuotantomäärä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Toiminnasta aiheutuvaa melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti useamman henkilön toimesta.

Kaikilla eri valvontaviranomasilla on esteetön pääsy ottamisalueelle. Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja tullaan tarkkailemaan eri viranomaisten esittämien vaatimusten mukaisesti. Toiminnan seuranta tullaan raportoimaan lupapäätöksien edellyttämällä tavalla.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Onnettomuusriskiä ottotoiminnassa aiheuttavat työkoneiden vuotoriski, toimintahäiriöt ja mahdolliset tulipalot. Lisäksi riskiä aiheuttavat alueella liikkuvat ulkopuoliset henkilöt ja esimerkiksi alueelle tuotavat luvattomat kuormat.

Alue rajataan lippusiimoilla jyrkkien luiskien reunojen kohdilta, jotta alueelle ei joudu sivullisia tahattomasti. Alueella noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja. Alueelle johtava tie suljetaan puomilla, kun alueella ei ole soranottoon tai kuljetukseen liittyvää toimintaa.

Työtoteutuksessa noudatetaan annettuja ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä. Vahinkoja ehkäistään riittäväillä turvaetäisyyksillä. Polttoaineiden käsittelyssä noudatetaan asiaan kuuluvaa huolellisuutta ja tarkkuutta sekä toimintaan liittyvät riskit tiedostetaan. Polttoainesäiliöitä ei säilytetä alueella murskaustoiminta-ajan ulkopuolella. Työkoneita tai laitteita ei huolleta tai pestä alueella. Poltto- ja voiteluaineiden valumis- ja vuotoriskejä ehkäistään huoltamalla työkoneita säännöllisesti. Ottamisalueelle varataan imeytysmatto ja -turvetta öljyvahingon varalle.

Toimintahäiriön sattuessa työkone pysäytetään, korjataan vika tai poistetaan häiriö. Poltto- tai voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä lisävuodot ja imeyttämällä vuotanut aine imeytysaineeseen tai poistamalla pilaantunut maa-aines. Pilaantunut maa-aines ja käytetty imeytysaine toimitetaan asianmukaiseen jätehuoltoyritykseen, jolla on tarvittavat luvat. Mahdollisista onnettomuuksista ilmoitetaan aina valvovalle viranomaiselle ja pelastuslaitokselle.

Alueelle on laadittu valmiussuunnitelma vahinkotapausten varalle.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu yleisessä tietoverkossa. Hakemusasiakirjat on pidetty julkisesti nähtävillä 27.6-29.7.2024 yleisessä tietoverkossa ja kaupunkirakennepalveluiden toimistossa. Viranomainen on kuullut lähinaapurit.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole tullut muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta. Pohjois-Karjalan ympäristöterveys ja Pohjois-Karjalan ELY-keskus antoivat hakemuksesta lausunnot.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunto

Ennalta arvioiden suurimmat toiminnasta aiheutuvat terveysriskit liittyvät ensisijaisesti pohjaveden pilaantumiseen, meluun ja pölyyn.

Hakemuksen mukainen kohde sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella, jossa sijaitsee myös Outokummun kaupungin vesilaitoksen vedenhankinnan kannalta tärkeä vedenottamo. Pohjavesien suojeluun tulee kiinnittää lupamääräyksissä erityisesti huomiota, koska toiminnalla voi olla vaikutusta pohjaveden määrään ja laatuun. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (401/2001 ja 1352/2015).

Toiminnasta aiheutuva melutaso asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB (A).

Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Terveysriskiä voidaan arvioida mittaamalla hiukkasten pitoisuus ilmasta. Asumisterveysohjeen perusteella hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuus sisäilmassa saa olla enintään 50 µg/m³ ja pienhiukkasten (PM_{2,5}) enintään 25 µg/m³ 24 tunnin mittauksen keskiarvona.

Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei siitä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa.

Ongelmajätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin ongelmajätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on aiemmin alueelle myönnetyn lupahakemuksen yhteydessä lausunnossaan 29.4.2014 (POKELY 115/07.01/2014) todennut, että arvokasta harjumuodostumaa ei tule kokonaan katkaista, vaan ottoaluetta on rajattava koillisreunastaan niin, että Aittosärkän itä- ja koillisrinteestä jää 12-15 m korkea yhtenäinen harjanne.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vähintään maakunnallisesti arvokkaat harjualueet tulee jättää maa-ainesten oton ulkopuolelle, koska ottotoiminnasta saattaa aiheutua maa-aineslain 3.1 §:n kieltämiä vaikutuksia. Lupamääräyksissä on lisäksi huomioita seuraavat seikat:

- Alue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, joten lupaehtoihin on syytä ottaa määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta. Laadun tarkkailuun voidaan käyttää olemassa olevaa havaintoputkea, mikäli se soveltuu näytteenottoon. Vaihtoehtoisesti ottamisalueen kaakkoisosaan tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan. Näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, vuoden välein toiminnan aikana ja lopuksi. Pohjavesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C₁₀-C₄₀; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Näytteenoton laatu on turvattava sertifioituja näytteenottajia käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin. Pitoisuuksia tulee verrata pohjaveden ympäristölaatunormeihin Vna 1040/2006, muutos Vna 341/2009 sekä talousveden laatuvaatimukseen ja - tavoitteisiin STMa 1352/2015, muutos STMa 683/2017. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

- Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 5 metriä paksu suojakerros, koska ottoalue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso neljästi vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi

pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten ottamisalueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.
- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.
- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.
- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää Maansiirto E. Huttunen Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Outokummun kaupungin Sysmän kylään tilalle Sorakangas 309-406-19-69, Sysmäkangas 309-406-19-65 ja Niinikumpu 309-406-106-0 15 vuoden ajaksi 120 000 k-m³ suuruiselle määrälle hakemuksen sekä alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 120 000 k-m³. Ottoaluetta on rajattava koillisreunastaan niin, että Aittosärkän itä- ja koillisrinteestä jää 12-15 m korkea yhtenäinen harjanne. Ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon.
2. Ottamisen aikana syntyvät jyrkänteet on merkittävä näkyvästi maastoon esim.

lippusiimalla ja varoituskyltein. Alueelle johtavalle tielle on asennettava puomi. Puomi on pidettävä suljettuna, kun alueella ei ole toimintaa.

3.

Alin ottamistaso on +91,75 m (N2000). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään viisi (5) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Molempien edellä mainittujen ehtojen on täytyttävä.

Pohjaveden pinnan tasoa on tarkkailtava alueella olevasta pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa. Toiminnan ollessa keskeytyneenä pohjaveden pinnan tasoa on seurattava kaksi kertaa vuodessa. Tiedot on toimitettava vuosittain valvontaviranomaiselle.

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso on merkittävä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.

4.

Pohjavesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: haju, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C₁₀-C₄₀; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Näytteenoton laatu on turvattu sertifioituja näytteenottajia käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin. Pitoisuuksia tulee verrata pohjaveden ympäristölaatuunormeihin Vna 1040/2006, muutos Vna 341/2009 sekä talousveden laatuvaatimuksiin ja - tavoitteisiin STMa 1352/2015, muutos STMa 683/2017. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle. Laadun tarkkailuun voidaan käyttää olemassa olevaa havaintoputkea, mikäli se soveltuu näytteenottoon. Vaihtoehtoisesti ottamisalueen kaakkoisosaan tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan. Näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, vuoden välein toiminnan aikana ja lopuksi.

5.

Toiminnasta ei saa aiheutua toiminta-alueen lähistöllä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laadun heikkenemistä tai pilaantumista.

6.

Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten

valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

7. Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

8. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

9. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten ottamisalueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.

10. Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Rintaukset on luiskattava aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen 1:2,5–1:3 luiskakaltevuuteen tai loivemmaksi luiskauksen jyrkkyyttä vaihdellen. Otetun alueen pohja on muotoiltava loivasti vaihtelevaksi harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Alueelle on muodostettava mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 10 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta). Alue on metsitettävä ja metsittäminen käynnistettävä jälkihoidon etenemisen tahdissa.

11. Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.

12. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:
Kuormaaminen ja kuljetus ma-pe klo 6–22

Mikäli toiminta-ajoista joudutaan poikkeamaan, on siitä ilmoitettava etukäteen ympäristönsuojeluviranomaiselle.

13.

Toiminnan aiheuttama melutaso (A-painotettu ekvivalenttitaso LAeq) ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella päivällä (klo 7–22) 55 dB ja yöllä (klo 22–7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla kyseiset raja-arvot ovat päivällä (klo 7–22) 45 dB ja yöllä (klo 22–7) 40 dB. Asunnon tai muun oleskelutilan melutaso ei saa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB (keskiäänitaso) eikä yöllä (klo 22-7) 30 dB (keskiäänitaso).

14.

Pölyhaittoja on ehkäistävä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä. Varastokasoja ja kuormia on tarpeen mukaan kasteltava pölyämisen estämiseksi. Alueet ja tiet on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.

15.

Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Vaaralliset jätteet on varastoitava katetuissa tiloissa ja sellaisella alustalla, josta mahdolliset vuodot saadaan kerätyksi talteen. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisesti laatua ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella ottaa vastaan ko. vaarallista jätettä.

Kaivannaisjätteet on varastoitava ja käsiteltävä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

16.

Toiminnassa on noudatettava niitä määräyksiä, joita Savo-Pielisen jätelautakunnan yleisissä jätehuoltomääräyksissä ja Outokummun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta, sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

17.

Toiminnan häiriötilanteista, olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

18.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi on paikan päällä järjestettävä tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia.

Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

RATKAISUN PERUSTELUT**Yleiset perustelut**

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 15 vuodeksi.

Ottoalue sijaitsee Saari-Oskamon vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjaveden pinnan päälle jätetään kaikissa olosuhteissa vähintään 5 metrin paksuinen suojaerros kaivamatonta maata ja pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tarkkaillaan asetetun lupamääräyksen mukaisesti. Edellä esitetyistä voidaan todeta, ettei toiminta vaaranna Saari-Oskamon pohjavesialueen laatua tai antoisuutta.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti, eli pintamaat kuoritaan ja maisemointi toteutetaan ottamistoiminnan edetessä.

Kun toiminnassa noudatetaan lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa esitettyjä suojaustoimia, kuten jyrkänteiden suojausta ja varoituskylttejä, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Maasto-olosuhteet ja esitetyt haittojen torjuntatoimet huomioiden ottotoiminnasta ei aiheudu melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, jätteiden syntymisen vähentämisestä ja haittojen vähentämisestä. YSL:n 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. YSL:n 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Vastaus lausuntoihin

Annetut lausunnot on lupamääräyksissä otettu huomioon

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut**Lupamääräys 1.**

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue on merkittävä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lupamääräys 2.

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräys 3–6.

Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 7–9.

Lupamääräykset ovat tarpeen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vaaditut torjuntatoimet ovat MURAUUS-asetuksen (800/2010) mukaiset. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Lupamääräys 10:

Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Lupamääräys 11:

Annetaan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon mukaan erittäin uhanalaisten lintujen pesimisrauhan takaamiseksi.

Lupamääräys 12 ja 13:

Lupamääräys on tarpeen toiminnasta naapureille aiheutuvan meluhaitan vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta melun osalta. Melun raja-arvo perustuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §:n mukaiseen asumiseen käytettävän alueen ulko-ohjearvoon sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (545/2015) melutason toimenpiderajoista. Toiminnan aikainen melumittaus tulee tehdä, sillä toiminta sijoittuu lähelle asutusta. Lisämittauksia on

tehtävä, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittyvän.

Lupamääräys 14:

Lupamääräykset ovat tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Vaaditut pölyn leviämisen torjuntatoimet ovat MURAU-asetuksen (800/2010) mukaiset. Toiminta ei saa aiheuttaa naapurussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta melun osalta.

Lupamääräys 15–16:

Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä sekä toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. VNa ympäristönsuojelusta 18 §:n mukaan kaivannaisjätteen jätealuetta koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräykset jätealueen luokitukselta.

Jätehuoltomääräyksissä ja ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan määräykset muun muassa jätehuollosta ja kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista. Kyseisiä määräyksiä on syytä noudattaa myös ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa, jotta vältetään alueen epäsiisteys ja mahdollinen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaara.

Lupamääräys 17–18:

Määräys selvittää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Ottotiedot voidaan toimittaa esimerkiksi valtakunnallisen NOTTO-tietokannan kautta.

LUVAN VOIMASSAOLO**Päätöksen voimassaolo**

Lupa myönnetään määräajaksi 15 vuodeksi. Päätös on voimassa 31.10.2039 saakka. Mikäli toimintaa tämän jälkeen jatketaan, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa uusi maa-aineslupahakemus.

Maininta lupaa ankaramman asetuksen noudattamisesta

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-ainelain 21.2 §:n mukaisesti ennen kuin päätös saa lainvoiman. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Alue on aluetta, jolla ei ole merkittäviä luonto- tai kauneusarvoja.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa 7 000 euron suuruisen vakuuden (nykyinen vakuus) mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on 1 800 €

Asianosaisten kuulemiskulut

Naapurien kuulemisesta peritään maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 280 euroa.

Hakemuksesta kuuluttaminen maa-ainestaksan 4.2 §:n mukaisesti 40 euroa + todelliset kuuluttamis- ja ilmoituskulut.

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainesoton valvontamaksu määräytyy voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2024 valvontamaksu on 375 euroa ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä.

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä on hakijan asetettava 7000 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (Nykyisen maa-ainesluvan vakuus). Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyin loppukatselmuksen jälkeen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39, 42-44, 47 a-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83-85, 87, 96, 111-114, 123, 167-168, 170, 190-191, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6, 11-15, 18 §

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 1a, 3-7, 10-16, 19-21, 23, 23 a, 23 b §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1-4, 6-8, 12-13, 16 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUUS-asetus 800/2010)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Outokummun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 3 §

Outokummun kaupungin maa-ainestaksa 2.1, 2.2, 4.1, 4.2, 5.1 ja 5.4 §

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Kuulutuksen julkaisupäivä 14.10.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 21.10.2024

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakijalle

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan kirjeitse niille, joille lupahakemuksen vireilläolosta on erikseen annettu tieto, ja lisäksi niille, jotka asian käsittelyn yhteydessä ovat sitä pyytäneet.

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Outokummun kaupungin yleisessä tietoverkossa 14.10.2024 osoitteessa <https://www.outokummunkaupunki.fi/kuulutukset>.